

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DEL PROJECTE DE LLEI QUALIFICADA DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI QUALIFICADA D'EDUCACIÓ DEL 3 DE SETEMBRE DE 1993 I DE LA LLEI 17/2018 D'ORDENAMENT DEL SISTEMA EDUCATIU ANDORRÀ, DEL 26 DE JULIOL

ÍNDEX

1. MOTIVACIONS

2. ESTRUCTURA I ANÀLISI DEL PROJECTE DE LLEI QUALIFICADA DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI QUALIFICADA D'EDUCACIÓ DEL 3 DE SETEMBRE DE 1993 I DE LA LLEI 17/2018 D'ORDENAMENT DEL SISTEMA EDUCATIU ANDORRÀ, DEL 26 DE JULIOL

3. MEMÒRIA ECONÒMICA

4. ANNEXOS

4.1. Annex 1. Lleis que cal modificar o derogar

1. MOTIVACIONS

D'acord amb el que disposa l'article 92 del Reglament del Consell General, els projectes de Llei aprovats pel Govern, amb l'exposició de motius corresponent, han de ser tramesos pel cap de Govern al Consell General acompanyats d'una memòria justificativa i econòmica i d'una memòria justificativa segons la qual la iniciativa legislativa preveu de manera adequada la perspectiva de gènere, així com de la documentació i els antecedents necessaris perquè el Consell General s'hi pugui pronunciar.

L'educació és un instrument essencial per al desenvolupament correcte de la societat. És un factor elemental no només per a la realització personal, sinó també per garantir el progrés col·lectiu i el funcionament adequat de la convivència d'una comunitat plural, que és, alhora, cada vegada més complexa. Per aquest motiu, segons proclama l'apartat 1 de l'article 20 de la Constitució andorrana, l'educació ha d'orientar-se "[...] vers el desenvolupament ple de la personalitat humana i de la dignitat, tot enfortint el respecte a la llibertat i als drets fonamentals."

En el mateix sentit es pronuncia la Llei qualificada d'educació, del 3 de setembre de 1993, que, a l'article 3, estableix com a finalitats de l'activitat educativa el foment de la integració i de la participació social i cívica, i la formació dels infants i dels joves en el respecte de la diversitat, dels drets i llibertats fonamentals, i en l'exercici de la tolerància i de la llibertat, dins els principis democràtics de convivència i pluralisme. L'apartat 11 de l'article 3 de la Llei 17/2018, del 26 de juliol, d'ordenament del sistema educatiu andorrà, preveu com a finalitat addicional d'aquest sistema la garantia de la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació, fomentant la inclusió dels alumnes i atenent la seva diversitat. L'apartat 6 de l'article 7 del mateix text legal fixa com a principis bàsics que han de guiar la intervenció docent i la metodologia aplicada a les aules en tots els ensenyaments del sistema educatiu andorrà, la interacció, la convivència i la participació democràtica.

És important remarcar també l'article 14 de la Llei 14/2019, qualificada dels drets dels infants, que reconeix la prevalença del principi de lliure desenvolupament de la personalitat dels infants i dels adolescents pel que fa als drets universals a la vida, a la supervivència i a la integritat física. Aquest principi implica que la maduració física, mental, espiritual i social ha de ser lliure, plena i harmònica, potenciant les capacitats d'aprenentatge i garantint el benestar general dels infants i dels adolescents.

Així doncs, d'acord amb el precepte constitucional i les disposicions legals referides, la configuració del sistema educatiu andorrà ha de vetllar perquè la

formació de les noves generacions s'emmarqui en un context plural en què la diversitat sigui considerada com un element enriquidor. Aquest context, que ha de vetllar per la imparcialitat, ha de garantir l'accés al coneixement i ha d'afavorir la participació plena així com l'intercanvi d'idees i d'opinions segons els principis democràtics, en què tots els alumnes han de tenir les mateixes oportunitats i igualtat de condicions, especialment entre homes i dones.

El context educatiu ha de contribuir a la formació integral dels infants i dels adolescents d'acord amb la seva edat i les condicions de maduresa, preservant-los d'elements diferenciadors que poden condicionar el procés formatiu a l'hora de forjar-se opinions i desenvolupar pensaments.

Així mateix, i segons la doctrina reiterada del Tribunal Europeu de Drets Humans, correspon a l'Estat, especialment en l'àmbit de la comunitat educativa, el rol d'organitzador neutre i imparcial de la convivència amb l'objectiu de garantir l'ordre públic, l'harmonia i la tolerància, que són a la vegada pilars essencials de tota societat democràtica.

Amb la finalitat de complir amb aquesta neutralitat i de salvaguardar els valors i els principis que regeixen el sistema educatiu andorrà, és necessari regular l'ús dels signes i dels símbols religiosos per part del personal i els treballadors que intervenen en els centres educatius i dels alumnes, mitjançant una normativa ponderada que permeti assolir les finalitats ressenyades abans, i assegurar la convivència garantint la neutralitat en l'espai escolar, objectiu que també ha estat reconegut com a legítim pel Tribunal Europeu de Drets Humans.

2. ESTRUCTURA I ANÀLISI DEL PROJECTE DE LLEI QUALIFICADA DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI QUALIFICADA D'EDUCACIÓ, DEL 3 DE SETEMBRE DE 1993, I DE LA LLEI D'ORDENAMENT DEL SISTEMA EDUCATIU ANDORRÀ

El Projecte de Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada d'educació i de la Llei d'Ordenament del sistema educatiu andorrà s'estructura en dos articles, el primer amb dos apartats i sis disposicions finals.

A través de l'article 1 s'addiciona l'article 17 *bis* a la Llei qualificada d'educació, el qual estableix la prohibició d'ús ostensible de signes i símbols religiosos per part del personal o els treballadors que intervenen en els centres educatius i dels alumnes del sistema educatiu andorrà. Considerant que aquesta disposició pot incidir en la llibertat religiosa, la prohibició es configura amb un abast molt limitat, circumscrit estrictament a l'exhibició ostentosa d'aquests signes i símbols en espais, moments i activitats determinats. Això permet assegurar que

es compleixen els estàndards que estableixen els instruments internacionals ratificats per Andorra, atès que es tracta d'una mesura adequada, proporcionada en relació amb la finalitat que persegueix i necessària en una societat democràtica, que és, a més a més, equiparable a la regulació que han aplicat alguns països del nostre entorn en la matèria.

L'apartat 2 del nou article que s'incorpora a la Llei qualificada d'educació incideix en l'obligació del Govern de garantir el dret a l'educació dels alumnes en la primera i segona ensenyança, a través del procediment que s'estableixi reglamentàriament.

L'article 2 d'aquesta Llei modifica l'article 20 de la Llei 17/2018, del 26 de juliol, d'ordenament del sistema educatiu andorrà per tal que durant l'ensenyament obligatori els alumnes que no optin per l'ensenyament de religió catòlica disposin d'un ensenyament alternatiu, abordat des de la perspectiva de la disciplina filosòfica de l'ètica, dels valors i de la història de la democràcia.

D'altra banda, la disposició final primera de la Llei modifica l'article 49.1 de la Llei 8/2019, del 7 de febrer, del Cos d'Educació, a l'efecte de tipificar com a falta molt greu l'ús ostensible de signes o de símbols religiosos durant l'horari escolar, les activitats lectives i les activitats complementàries que formen part del programa educatiu, excepte en cas que l'ús sigui inherent o resulti necessari en l'activitat en la qual s'utilitzen. Ara bé, en consonància amb el principi de proporcionalitat enunciat abans, es preveu expressament que únicament pugui incoar-se el procediment disciplinari corresponent després que el responsable del centre hagi advertit de manera fefaent la persona que incorre en l'incompliment i si, transcorreguts set dies des d'aquest advertiment, la persona persisteix en l'ús ostensible dels signes o dels símbols.

Paral·lelament, la disposició final segona de la Llei introdueix l'article 19 *bis* a la Llei de l'Escola Andorrana, del 2 de maig de 1989, a l'efecte d'establir un règim específic pel que respecta al règim disciplinari aplicable als alumnes en relació amb la prohibició continguda al nou article 17 *bis* de la Llei qualificada d'educació. També es preveu que, abans d'iniciar un procediment disciplinari, la direcció del centre hagi de mantenir un diàleg amb l'alumne afectat i amb els seus pares o tutors legals, de manera que el procediment només pot iniciar-se si, després d'aquest diàleg, l'alumne segueix fent un ús ostensible dels signes o dels símbols religiosos.

La disposició final tercera estableix el caràcter qualificat de l'article 1 de la Llei. Finalment, les disposicions finals quarta i cinquena encomanen al Govern la presentació dels projectes de consolidació de la Llei qualificada d'educació, de

la Llei del Cos d'Educació, de la Llei de l'Escola Andorrana i de la Llei d'Ordenament del sistema educatiu andorrà i l'elaboració de les disposicions reglamentàries per desenvolupar la Llei, i la disposició final sisena estableix l'entrada en vigor de la Llei.

3. MEMÒRIA ECONÒMICA

D'acord amb el que preveu l'informe sobre la documentació que ha d'acompanyar els projectes de llei, emès pel Consell General el 5 d'octubre del 2002, han d'anar acompanyats d'una memòria econòmica, d'un informe prospectiu sobre els efectes econòmics de la decisió legislativa i d'una valoració de l'impacte previsible en els sectors productius i en la hisenda pública.

Amb l'entrada en vigor de la modificació de la Llei qualificada d'educació, del 3 de setembre de 1993, no es preveu que s'hagi d'ampliar la dotació pressupostària ni dotar de recursos humans addicionals per motiu d'aquestes modificacions.

Valoració en relació amb la perspectiva de gènere

La perspectiva de gènere és un dels principis d'actuació que la Llei 6/2014 estableix per a l'àmbit dels serveis socials i socio-sanitaris i determina que tots els programes, els protocols i les actuacions de serveis socials i socio-sanitaris han de tenir en compte i integrar les qüestions de gènere, que inclouen activitats específiques en l'àmbit de la igualtat i l'acció positiva davant de posicions de desavantatge.

A més, l'article 5 de la Llei 13/2019 determina que "el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació informa, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els poders públics. Les administracions públiques l'han d'integrar en l'adopció i l'execució de totes les disposicions normatives i les polítiques públiques. En particular, els poders públics i les administracions públiques han d'integrar el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en totes les seves actuacions i en l'adopció i l'execució de les disposicions normatives i les polítiques públiques".

La igualtat de gènere constitueix un dels Objectius de desenvolupament sostenible, l'ODS 5, que ha estat inclòs en el Pla estratègic per a la implementació dels Objectius de desenvolupament sostenible, aprovat

mitjançant un acord de Govern del 17 d'abril del 2019 com una eina transversal per a la consecució de tots els objectius de l'Agenda 2030.

Dit això, i un cop analitzat aquest Projecte de Llei, es pot concloure que preveu de manera adequada la perspectiva de gènere.

Sant Julià de Lòria, 9 de març del 2022

Ester Vilarrubla Escales
Ministra d'Educació i Ensenyament Superior

4. ANNEXOS

4.1. Annex 1. Lleis que cal modificar o derogar

Cal modificar la Llei qualificada d'educació, del 3 de setembre de 1993

Cal modificar la Llei 8/2019, del 7 de febrer, del Cos d'Educació

Cal modificar la Llei de l'Escola Andorrana, del 2 de maig de 1989

Cal modificar la Llei 17/2018, del 26 de juliol, d'ordenament del sistema educatiu andorrà